

DÉLMAGYARORSZÁG

Központi szerkesztőség és kiadóhivatal Szeged,
Korona-utca 15. szám
Budapesti szerkesztőség és kiadóhivatal IV.,
Városház-utca 3. szám

ELŐFIZETÉSI ÁR SZEGEDEN
egész évre . K 24.— félévre . . . K 12.—
negyedévre . K 6.— egy hónapra K 2.—
Egyes szám ára 10 fillér.

ELŐFIZETÉSI ÁR VIDÉKEN:
egész évre . K 28.— félévre . . . K 14.—
negyedévre . K 7.— egy hónapra K 2.40
Egyes szám ára 10 fillér.

TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 305
Interurbán 305
Budapesti szerkesztőség telefon-szám 1.8-12

Szegedi tisztviselők memoranduma a drágaság miatt.

Tekintetes Tanács!

Nyugodt méltósággal, miként egy óriás hadsereg áttörhetetlen falanxa megmozdult Magyarország köz- és magánhivatali alkalmazottainak mindenféle rendű és rangu sok százezernyi tömege.

Az óriási tábor együttérzésének és összetartásának imponálóan higgadt tüntetése nem romboló, nem harcra kész fegyelmetlen sereg felvonulása, hanem a művelt emberek szellemi fölényével fegyelmezett kérelmezők nagy tömegének tiszteletteljes de önérzetes kopogtatása az állam, a törvényhatóságok, magánvállalatok, mint kenyéradóknak ajtáin. Ez a tömeg, amely az ország figyelmét most kérő szóval magára hívja az ország szellemi, gazdasági és kulturális életének egyik legfőbb tényezője, irányítója, mozgatója.

Ennek a tömegnek és azok között a tisztviselői, tanári, tanítói karnak munkakedvétől, kötelességtudástól és szorgalmától függ ennek az országnak, úgy a helyi viszonylatokra alkalmazottan városoknak, községeknek, gazdasági és kulturális fejlődése, előhaladása.

Ezért egyetlen gondolkodó ember sem kicsinyelheti ennek a mozgalomnak jelentőségét, egyetlen gondolkodó ember előtt sem lehet közömbös ennek a tekintélyes nagy társadalmi osztálynak sorsa, megélhetése.

Magyarországon hajdan, nem is olyan régen a közhivatali állás a vagyonos és befolyásos családok sarjainak mintegy örökletes decoruma volt, de ma már a közhivatal kivétel nélkül existenciális életcél; sok ezer uri család szerény, de biztos megélhetésének alapja. A közhivatalnoki jog ma már hazánkban is fokozottabb figyelemben részesítetik és ezen nagy társadalmi osztály jogos igényei állami és törvényhatóság részéről kellő méltatásban részesülnek. Példa erre legutóbb Budapest székesfőváros tisztviselői fizetésének rendezése. A fiemei tisztviselők családi és drágasági pótléka stb.

Aki a jelenlegi mozgalmat figyelemmel kíséri, azonnal észreveheti, hogy nem kapzsi anyagi érdekek, nem is fizetésjavítás vagy rendezés, hanem az általános, a mérhetetlen drágasággal mindannyionkra ólomsúlyal nehezede megélhetési gondok azok, amelyek megmozdítják és törhetetlen szolidaritásban egy táborban sorakoztatják az ország összes fix fizetésből ten-

gődő szellemi munkásait és alkalmazottait.

Nem szorul bizonyításra egyetlen elfogulatlanul gondolkodó ember előtt sem azon ténynek az igazsága, hogy legkeservebben vannak sújtva a közismert általános drágasággal azok a kisebb javadalmazású és általában fix fizetésből élő alkalmazottak, kiknek semmiképp sincs módjában a drágaságot másokra áthárítani.

Ez az osztály az egyedüli, amely nem segíthet magán, amelynek egyazon és normális viszonyokra szükösen szabott fizetés mellett viselni kell a termelők, iparosok, kereskedők és nem kötött fizetésű szellemi munkások felemelt követeléseit, áthárított terheit.

A megélhetésnek eme — ma már az öszeroppanásig súlyos, — terhei nem helyiek, sőt nem is országosak, hanem egy egész világrészre kihatók.

Nálunknál gazdagabb, hatalmasabb nyugati államok fix fizetésű szellemi munkásai nem érzik oly súlyosan e terheket, mint mi magyarok, mert ott a létminimumról, a szellemi munka alapértékéről sokkal jobban vannak gondoskodva, mint nálunk, — kik mégis ahol szükségét látják a segítségnek, azonnal segítenek. — Önként segítenek azok a hatalmas tényezők, melyeknek a segítség lehetősége a kezükben van. És nem várják a hivatalnoki kar tekintélyének lealázó instantiázást, hanem bírálva a helyzet rendkívülségét, a kenyeret adó hatalom atyai jóságával segítségére sietnek alkalmazottaiknak és a lehetőséghez mértén támogatják őket. Így tett legutóbb Ausztria.

Azon Európára kiható gazdasági okok, melyek az általános drágaságot előidézik, elementáris erővel sújtják városunkat, ezt a fejlődő nagy hivatalnok és iskola város.

Ahol a piacról élő fogyasztóknak ilyen tömege van, mint városunkban, az csak természetes, hogy a kereslet és kínálat közötti különbözetből a nemzetgazdaságtan általános érvényű szabályai szerint a fogyasztókra kedvezőtlen magas árak alakulnak ki.

A város hatóságához intézett másik memorandumunkban kifejtjük nézetünket és rámutatunk azokra a teendőkre, melyekkel a helyi drágaságot megszüntetni, vagy némileg korlátozni lehetőnek véljük.

Itt tehát nem lehet célunk, hogy ez irányban fejtegetésekbe bocsátkozzunk, elég legyen annak kijelentése, hogy a város minden polgárának, de legfőként a város ügyeit intéző közigazgatási hatóság-

goknak minden lehető el kell követni a drágaság megszüntetésére, de legalább is mérséklésére. A bajt gyökerében kell orvosolni. Az okot kell megszüntetni, hogy megszűnjék az okozat.

Legyen meggyőződve a város közönsége, hogy mi tisztviselők legkevésbé kívánjuk rendszeresíteni a drágasági pótlékokot. Mi ezt a jelenlegi súlyos helyzetben egy rendkívüli segítség eszközének tekintjük csupán. Mi nem pótlékokat, hanem fizetésünk és társadalmi helyzetünknek megfelelő szerény megélhetés biztosítását óhajtjuk magunk és családjaink részére.

És ne tekintsen úgy bennünket ezuttal sem senki, mintha a könyörület koldus filléreiért esedeznénk, hanem az önérzetes emberek tudatos fellépését lássák, akik hűségesen és becsületesen végzett munkájuk után járó legkisebb bért a megélhetést igénylik.

Miután pedig általánosságban rámutatunk a mozgalom alapjára és indító okaira illő tisztelettel és bizalommal kérjük a város tekintetes tanácsát, hogy méltóztassék a város közönsége elé vinni a városban létező minden rendű, alantirt egyesületek által képviselt hivatalnokok és alkalmazottak azon kérését, hogy Szeged szab. kir. város mindazon alkalmazottainak, akik 1911. jan. 1-én rendes szolgálati kötelekben állottak vagy szabályszerűen helyettesítve voltak 1911. évre drágasági, illetőleg családi pótlékokat adni méltóztassék.

Amidőn ezen kérelemmel a város t. tanácsa útján a törvényhatósági bizottsághoz járulunk lelkiismeretes kutatás után számot vetettünk a város teherbirási képességével és kérelmünket ehhez mértén oly szerényen terjesztjük elő, hogy annak elfogadása esetén a város háztartása veszélyeztetni különösen annak 1912. évi költség előirányzata érintettni nem fog.

Kérjük, hogy minden városi alkalmazott részére (ideértve a javadalmi, kórházi, iskolaszéki, utalapi, anyakönyvi, egyházi, zenetanári, tanítói, erdőőri, vágóhídi, orvosi, szülésznői, rendőri, szolgál, kocsis személyzet stb.) és pedig a 2200 kor. és ezen aluli fizetésű alkalmazottak részére legutolsó rendszeres (városi) évi fizetésük összege után számított 15 százalék; a 2200 koronát meghaladó fizetésű nők alkalmazottaknak évi fizetésük 15 százalékát a 2200 koronát meghaladó fizetésű nőtlen alkalmazottak évi fizetésük 10 százalékát drágasági, illetőleg családi pótlékként egy összegben kiadni méltóztassék.

Kérjük, hogy a drágasági pótlék kiszámításának alapjául a törzsfizetés vétessék